

Економічне зростання України в умовах невизначеності є складним завданням, оскільки існує багато факторів, що можуть впливати на економіку країни. Сьогодні невизначеність пов'язана з війною, яку розв'язала РФ та яка стала найбільшим геополітичним ризиком. Для досягнення економічного зростання в умовах невизначеності, Україна може використовувати різноманітні стратегії. Наприклад, можна зосередитися на диверсифікації економіки, щоб зменшити залежність від окремих галузей, які можуть бути піддані ризикам. Також можна зосередитися на підтримці малого та середнього бізнесу, який може бути більш гнучким та адаптивним до змінних умов.

Крім того, для зменшення ризиків умов невизначеності, Україна може зміцнити свою міжнародну співпрацю та залучати іноземні інвестиції. Також можна зосередитися на збереженні фінансової стабільності, зменшенні боргу, збільшенні інвестицій у науку та технології, що дозволить збільшити конкурентоспроможність національної економіки в довгостроковій перспективі.

Інформаційні джерела:

1. Україна - найбідніша країна Європи: чому, як, коли зміни. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2557789-ukraina-najbidnisa-kraina-evropi-comu-ak-koli-zmini.html> (дата звернення 12.05.2023).

2. Комплексне бачення участі України в стратегії ЄС для Дунайського регіону. URL: http://www.crs.org.ua/data/danube_strategy/vision_web.pdf (дата звернення 12.05.2023)

УДК 327.8

К.Ю. Величко, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, м. Харків)

Я.О. Гребенюк, здоб. вищої освіти (ДБТУ, м. Харків)

США: СУЧАСНЕ ГЛОБАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

У сучасному світі система міжнародних відносин складається з великої кількості складних елементів, які взаємодіють між собою. Ця система піддається значному впливу різних дестабілізуючих факторів, які створюють виклики та негативні наслідки для міжнародного співробітництва. Одним з таких факторів була пандемія. Глобальні заходи, прийняті для боротьби з пандемією, обмежили міжнародну

торгівлю, змінили спосіб функціонування міжнародних організацій та порушили ланцюжки постачання. Це викликало напругу та нестабільність у відносинах між країнами.

Крім того, війни та збройні конфлікти є іншими дестабілізуючими факторами, які впливають на систему міжнародних відносин. Вони створюють гуманітарну кризу, руйнують інфраструктуру, порушують міжнародне право та загострюють національні та міжнародні конфлікти.

Негативні чинники також можуть включати економічні кризи, тероризм, зміни клімату та ін. Всі ці фактори складаються в складну мозаїку, яка впливає на стабільність та розвиток міжнародних відносин. Система міжнародних відносин також пристосовується та реагує на дестабілізуючі фактори. Країни співпрацюють, укладають міжнародні угоди та впроваджують заходи для забезпечення стабільності, миру та процвітання.

Незважаючи на це, саме США залишаються глобальним лідером. США мають одну з найбільш диверсифікованих економік світу, що сприяє утриманню лідерства на світовій арені, незважаючи на глобальну економічну кризу та пандемію коронавірусу, які призвели до значних коливань основних показників розвитку економіки країни. Це глобальне лідерство сформувалося з декількох причин:

1. Економічна сила: США є найбільшою економікою світу за ВВП, її компанії займають провідні позиції у багатьох галузях, а біржовий ринок США є найбільш розвинутим у світі. Це дає США значний вплив у світовій економіці та можливість формувати міжнародні економічні стандарти.

2. Військова потужність: США мають найбільший військовий бюджет у світі і одну з найсильніших армій. Вони грають важливу роль у збереженні світового порядку, забезпеченні стабільності та веденні операцій миротворців у різних країнах. Формування НАТО у 1949 році призвело фактично до формування всього військово-морського потенціалу світу відповідно до стратегічного керівництва США. «Приєднання до НАТО таких країн як: Велика Британія, Італія, Ісландія й Норвегія, забезпечило США необхідні фундаментальні повноваження задля абсолютного домінування в регіоні Північної Атлантики й Середземного моря, а саме у двох акваторіях, які є необхідними для відновлення будь-якої теоретичної європейської держави» [1].

3. Культурний вплив: Культура США, включаючи музику, кіно, літературу та технології, має широкий вплив на всесвітню суспільну свідомість. Голлівудські фільми, американська музика та

технологічні інновації проникають в різні країни і впливають на їх культуру та спосіб життя.

4. Політичний вплив: США є однією з найвпливовіших країн у міжнародних організаціях, таких як ООН, Міжнародний Валютний Фонд і Світовий банк. Вони грають активну роль у формуванні міжнародних політичних альянсів та вирішенні глобальних проблем, таких як кліматичні зміни, тероризм та збройні конфлікти.

5. Інновації та наука: США відомі своїми дослідженнями, розробками та інноваціями в різних сферах, включаючи інформаційні технології, біотехнології, фармацевтику, авіацію та космічну промисловість. Це сприяє їхньому глобальному впливу і розвитку.

Всі ці фактори спільно формують глобальне лідерство США, надаючи їм сильний вплив і важливу роль у міжнародних відносинах.

Майбутнє світового розвитку надзвичайно залежить від практичної підтримки США у їхній владній позиції. Стратегічна підтримка ліберального світового порядку здійснюється через систему безпеки, розвиток якої взаємозв'язаний з програмними принципами американських оборонних і безпекових структур.

Важливим стратегічним напрямком є залучення нових партнерів, особливо вздовж критичної лінії колишнього Радянського Союзу та розуміння західним світом того факту, що РФ, як фактичний послідовник ідеології СРСР, воліє розділи роль світового лідера зі США, реалізуючи позиції «старшого брата» відносно сусідніх держав, які входили раніше до складу СРСР та не встигли інтегруватися до інших систем.

Згідно з думкою І. Погорською, «глобальна стратегія збереження американського лідерства конкретизується за допомогою двох принципових тез (рис.1):

Рисунок 1 – Підґрунтя глобальної стратегії збереження лідерства США за І. Погорською [2]

Безумовно, на сьогодні роль Америки як країни з глобальними можливостями у визначенні світового порядку не може бути недооцінена. На сучасному етапі історичного розвитку США володіють реальним політичним впливом, який є ключовим центром влади.

Здатність США до розв'язання глобальних проблем управління та створення типу політичної організації світу, що стає все більш глобалізованою, є критичним питанням для ефективності цього центру.

Інформаційні джерела:

1. Дядюсь Д.А. Стратегія глобального лідерства США в сучасних міжнародних відносинах. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/57170> (дата звернення 15.05.2023).

2. Погорська І. І. США у глобальному світі XXI століття: реалії і перспективи. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ, 2012. Вип. 107. Ч. 1. С. 39–45.

УДК 33.336.1

Н.І. Власюк, канд. екон. наук, доц. (*ЛТЕУ, Львів*)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ

Проблеми регулювання імпортно-експортних операцій є одними з визначальних за умов воєнного стану в Україні. Окупація південних регіонів країни, перекриття морських транспортних шляхів, пошкодження і знищення логістичних вузлів, припинення діяльності значної кількості суб'єктів господарювання, зорієнтованих на експортно-імпортні операції спонукала до прийняття урядом рішень щодо стабілізації та підтримки економіки України.

З метою забезпечення безперебійного постачання населенню критичних товарів, ліків та іншої гуманітарної допомоги, а ЗСУ - військового спорядження, уряд запровадив значну кількість законодавчо-нормативних актів щодо регулювання заходів з імпорту, експорту та ведення логістики під час воєнного стану.

Насамперед, з метою мінімізації впливу економічної кризи НБУ були затверджені постанови, які регламентували роботу банківських установ України у період воєнного стану. Вони визначили особливості імпортування критичних товарів, що включають чотири підгрупи: